

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

K. DRAMATISKA TEATERN I STOCKHOLM. — H. 8 D:S STOCKHOLMSFOTOFRAF.

17:DE ÅRG.

DEN 28 NOVEMBER 1915

N:o 9

Foto. Jønger, Sthlm.

Kliche: Bengt Sjöström.

Andersson

De önsknningar om en mera intim sam- och växelverkan emellan de nordiska teatrarne, som sedan länge stått som ett önskemål inom konstantreserade kretsar, synas småningom gå i uppfyllelse. För icke länge sedan gjorde Danmarks främste komiker Olaf Poulsen sitt segertåg genom Sverige och därefter har vårt lands måhända störste nu levande skådespelare Anders De Wahl gästat Köpenhamn och därvid vunnit triumfer, som måste fylla alla hans landsmän med stolthet och tillfredsställelse. Det låter sig ju nämligen icke förneka, att de anspråk, som i Köpenhamn ställas på scenisk konst, nog i allmänhet äro åtskilligt högre än de, som föras gällande i Stockholm, och man kan väl våga påståendet, att den, hvilken i Köpenhamn vunnit ett så helt erkännande som De Wahl nu, är en stor konstnär icke blott efter skandinaviska, utan äfven efter europeiska mått.

Anders de Wahl är född i Stockholm den 9 februari 1869 och son till kapellmästaren och musikdirektören därstädes Oskar de Wahl och hans maka skådespelerskan Anna Lundström. Han hade sålunda teaterblod i ådrorna och inträdde 1889, samma år som modern dog, som elev vid dramatiska teatern. Sin sceniska utbildning fortsatte han 1891—92 hos August Lindberg och kom därefter till Ranft, hos hvilken han stannade ända tills han 1907 kom att öfvergå till Dramatiska teatern, vid hvilken han framgent varit fäst. Att nu uppräknat alla de roller, hvari han vid olika tillfällen och alltid med framgång uppträdt, låter sig knappast göra; därtill äro de för många. Olof i "Per Olsson och hans käring", Paul i "Tofslärkän", Lill-Klas i "Stor-Klas och Lill-Klas", Mäster Olof, Erik XIV, Lycko-Per, Håkon i "Kongsemnerne", Prins Erik i "Gustaf Wasa, Sang i "Over Ævne", Paul Lange, Gregers Werle i "Vildanden", Karl Henrik i "Gamla Heidelberg", titellrollerna i "Titus" och "Hamlet", Bothwell i "Maria Stuart", Erasmus Montanus — det ger en profkarta, som icke lämnar något öfrigt att önska i mångsidighet. Hvad man icke minst beundrar hos honom är just hans talangs utomordentliga tänjbarhet, som räckt till för roller så vidt skilda som t. ex. Kreon i Sophokles' "Antigone" och Ivan Chestakov i Gogols "Revisorn" — åttå båda har han gifvit en mönstergill tolkning. Framför allt erinrar man sig emellertid de gestalter han skapat af personerna i August Strindbergs historiska skådespel och i främsta rummet bland dessa Mäster Olof och Erik XIV, åttå hvilka han gifvit en utformning i detalj och i djup, hvilken torde bli traditionsbildande inom svensk teaterkonst.

Den svenska scenen äger för närvarande icke så få namn, som hvar för sig representera en betydande konstnärlig styrka, personligheter, som komplettera hvarandra och möjliggöra denna vår teaters utstrålning af karaktäristisk och rik månsklighet, som kanske utgör dess starkaste trollkraft. Men, säger en af våra teaterkritiker med rätta, Anders de Wahl är den enastående, skådespelaren utan like och utan komplementbehof, skådespelaren, som omfattar, behärskar och reflektar alla lifvets och konstens nyanser med en utpräglad personlig accent, men tillika så allmängiltigt, att han synes utveckla liksom kvintessensen af alla vår skådespelskonsts ingredienser och möjligheter. Han har lifsallvar och humor, smidig intelligens och lågande entusiasm, han är i besittning af gentlemannaprägel och bohêmechargering. Han bär antikens toga och orientens Saladin-prakt med samma öfverlägsenhet

med den mest modärna kostym. Han rör sig med samma säkerhet i renässansens praktfulla salar som i nutidens salonger. Han anlitar med samma mästerskap den monumental, symbolistiska plastiken som den mest realistiska mimiska tekniken. Han är den födde inspirations- och den mogne reflexionskådespelaren i en person, men först och främst är han *nutidens* skådespelare. De gestalter han skall lefvandegöra, ser han alltid genom nutidsmänniskans intensiva temperament. Han låter oss se just *vår* sorg, *var* glädje, *vårt* lifs differentierade komplikationer. Och en strålende fantasi aldrig hvilande rikedom kastar öfver hans gestalter ett ljus, som fångslar genom ständig skiftning och mångfald.

En bättre karaktäristik än denna dr Lindgrens kan knappast gifvas.

I Köpenhamn har De Wahl utfört "Hamlets" och "Erik XIV:s" roller i skådespelen af samma namn. "Hvilken praktfull gestalt, på samma gång ståtlig och smidig!" utbrister Chr. Rimestad i Illustreret Tidende om den förre. "Och hvilket underbart herravälde öfver alla yttre verknytningsmedel. Det fanns scener, i hvilka hans spelsätts intensitet mättade så att säga hvar enda sekund — scenen, där han första gången möter faderns vålnad och scenen, där han med hufvudet i Ofelias knä under feberaktigt spänning följer minspelet i kungens ansikte. Så smittande är denne skådespelares framställningskonst, så direkt öfverföres hans energi till åskådaren, att man måste ha hans Hamlet på afstånd för att rätt kunna uppskatta den." Och om hans Erik XIV yttrar samme kritiker, att man genom De Wahls tolkning fick ett intryck af att konung Erik en gång *möjligen* varit en betydande personlighet och att det var ödesdigra yttre och inre omständigheter, som omintetgjort jämnvikten i hans själ samt att man därigenom fick något af den perspektiviska förståelse, som Strindberg gjort så öfvermåttan litet att bibringa en.

Af all den hyllning, som kom De Wahl till del i Köpenhamn, var väl dock ingen dyrbarare än den han fick mottaga från Nordens ypperste kritiker, *Georg Brandes*. I ett öppet bref strax före afresan tackar denne för de prof De Wahl lämnat på sin konst: "Man gläder sig öfver att ha fått bevittna dem och beklagar att icke få se flera. Det som fångslat mig är det öfvermåttiga i er talang, icke blott ymnigheten och säkerheten i er teknik, utan den inre rikedom". Och om hans Hamlet skrifver Brandes: "Det som verkade så starkt i er Hamlet var, att ni återgaf icke blott öfverlägsen klockhet, utan genialitet hos den unge mannen, som grämer sig och harmas. Han har i er tolkning geniets sprängkraft i sitt väsen. Och ni glömde icke, att Hamlet har hjärta. Jag har icke sett scenen med Ofelia så innerligt och rikt tolkad som af er. Man kände smärtan vid den nödvändiga brytningen, svartsjukan, som vill isolera Ofelia, och ömheden, som vill bevara henne oberörd i den onda världen — ett vågsvall af rörelser, som i krisens ögonblick bryter fram ur en öfverrik natur. På hvarje punkt var denne Hamlet geniet, som för en gångs skull blifvit prins. Hvad som hos fadern blifvit härskarstorhet, har hos honom blifvit öfverströmmande själsrikedom. Er uppfattning var en protest mot Goethes och sammanföll med min, att Hamlet icke står i någon relation till humanitet sidén, utan är ett barn af renässansen med dess sjudande lifskraft och tappra skådande döden-i ansiktet".

Efter porträtt. *Stående Bengt Sjöberg*
PROFESSOR M. VON LAUE vid Universitetet i Frankfurt a/M.
 1914 ÅRS NOBELPRIS I FYSIK.

Vetenskapsakademien har på sammanträde den 11 nov. beslutit att tilldela 1914 års kemiska Nobelpris till akademins utländske ledmot. professorn vid Harvard University, Cambridge Massachusetts, *Theodore William Richards*, såsom ett erkännande för hans noggranna bestämningar af ett stort antal kemiska grundämnen atomsvikter, samt 1914 års fysiska Nobelpris åt professorn vid universitetet i Frankfurt am Main *M. von Laue* för hans upptäckt af röntgenstrålarnes diffraktion i kristaller. Vid nytt sammanträde den 12 nov. beslöt Vetenskapsakademien att fördela 1915 års Nobelpris i fysik mellan professorn i Leeds *W. H. Bragg* och hans son *W. L. Bragg*, Cambridge, för deras förtjänster om utforskandet af kristallstrukturer medels röntgenstrålar, samt att tilldela 1915 års Nobelpris i kemi till chefen för det kemiska universitetslaboratoriet i Göttingen professor *R. Willstätter* för hans undersökningar af färgämnen i växtriket, framför allt klorofyll.

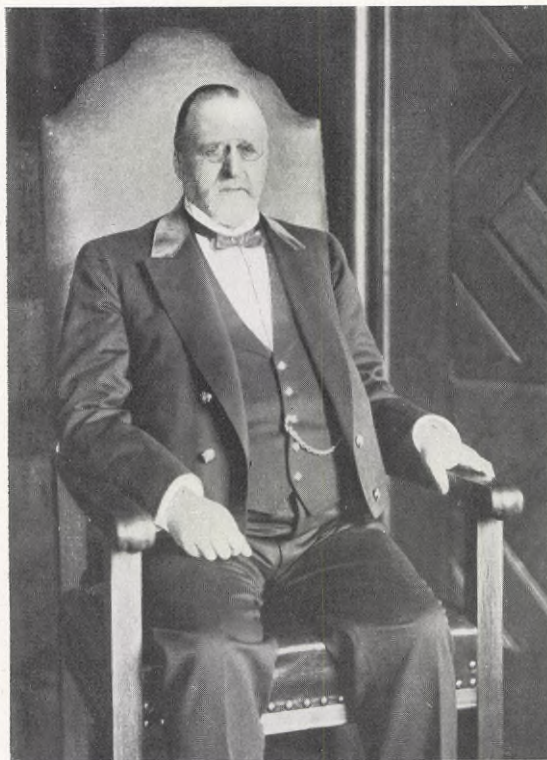
M. von Laue, till börden schweizare, kallades efter att tidigare hafva varit verksam som docent i Berlin och Zürich för någon tid sedan till det professorat han nu innehar vid universitetet i Frankfurt am Main. Hans med det fysiska Nobelpriset belönade upptäckter rörande röntgenstrålarne, hvilka datera sig från den senaste tiden,

äro af epokgörande betydelse för uppfattningen af de nämnda strålarnes natur.
Richard Willstätter, som från professuren i kemi vid Kaiser Wilhelmsinstitutet i Dalhem vid Berlin i år kallats till chef

för universitetslaboratoriet i Göttingen intager en af de främsta platserna inom den organiskt-syntetiska kemien. Hans märkligaste vetenskapliga arbeten hafva rört klorofyll och dess derivat.

Efter porträtt. *Stående Bengt Sjöberg*
PROFESSOR R. WILLSTÄTTER vid Kaiser Wilhelm Institutet i Berlin.
 1915 ÅRS NOBELPRIS I KEMI.

N. S. D. STOCKHOLMSFOTOGRAF. *Stående Bengt Sjöberg*
SVENSK DOMAREDRÄKT, RÅDMAN A. W. JOHANSON
 i sin nya uniform. Text å sid. 143.

Foto. Lindblad, Sthl. *Stående Bengt Sjöberg*
FRU ANNA BRANTING (RENÉ).
 60 år d. 19 Nov. Text å sid. 143.

Stator till en af de tre jätte-generatorer som i dagarne levererats af allm. Svenska Elektr. Aktiebolaget i Västerås till Oxelösunds Jernverks A.-B.

Klökke: Kam. A.-B. Bengt Skjerve, Skån-Ugg

Allm. Svenska Elektriska Aktiebolaget i Västerås skall just i dagarne till Oxelösunds Jernverks A.-B. leverera 3 st. 3-fas-generatorer, hvilka skola direktkopplas till masugngasmotorer. Statorn till den ena generatören synes å ofvannstående bild. Hvardera maskinen är afsedd att utveckla 1500 hkr. vid ett hvarifantal af 94 pr minut. Största yttre diametern å statorn är i det närmaste 9 meter och vikten å tillhörande rotorn är 70 ton.

SEX TYSKAR SOM LYCKATS RYMMA FRÅN RYSK KRIGSFÄNGENSKAP i Kandalaks vid Hvita hafvet och i dagarne nått Sverige

rymningen och 14 st. årnade deltaga men endast 9 fullföljde planen och efter 10 dygns färd återvände tre, hvilka utgjafvit hoppet att komma fram öfver den ändlösa tundran. Omkring 5.000 tyska krigsfånzlar hållas i järnvägsarbete mellan Hvita hafvet och Murmankusten.

DEN UTANFÖR HALMSTAD STRANDADE NORSKE ÅNGAREN "ADOUR".

Amatörfoto. Branzell, Halmstad.

GENERAL JOFFRE, FRANSKA ARMÉNS GENERALISSIMUS, BESÖKER GENERAL CADORNA, ITALIENSKA GENERALSTABSCHEFEN OCH ARMÉLEDAREN, I CARNIQUE-ALPERNA.

VÄRLDSKRIGET.

Under veckorna 7—21 november, och särskildt under den senare hälften af denna period, ha krigsrapporterna erbjudit relativt föga intresse, och uppmärksamheten, har mera riktats på den kalejdoskopartadt växlande politiska situationen på Balkan, närmare bestämdt i *Grekland*. Den grekiska regeringens hållning har i stigande grad ådragit sig ententemakternas misstänksamhet. Det spel, som försiggår bakom kulisserna i Athen, är tills vidare en hemlighet. Å ententens vägnar ha Kitchener och den franske ministern Cochin ditbeordats, och ungefär samtidigt har en tysk-österrikisk kommission inträffat i den grekiska hufvudstaden för att framlägga centralmakternas fordringar. Hvad som närmast väckt oro inom ententen synes vara den grekiska härens aktivitet, hvilken anses innebära hot mot den fransk-engelska expeditionskåren. Då Grekland genom traktat lofvat Serbien att hålla förbindelsen med Saloniki öppen, beskylls nu Grekland för förrådiska afsikter. Å andra sidan har grekiska regeringen och äfven enligt hvad som påstås kung Konstantin personligen häfdat, gentemot påtryckningarne från centralmaktshåll, att intet neutralitetsbrott föreligger genom de allierades truppbefordringar från Saloniki. I skrivande stund är emellertid spän-

ningen i fråga om Greklands ställningstagande på höjdpunkten under den möjligast kraftiga påtryckning från ententen. Utgången är mer än oviss.

Hvad *fälttåget i Serbien* beträffar har intressets tyngdpunkt förflyttats till den södra delen af krigsskådeplatsen, där bulgarerna, förstärkta med turkar och tyskar, föra en förbittrad strid mot expeditionshären och den svaga serbiska styrka, som opererar norr om Monastir. Situationen här nere har hittills varit oklar, i synnerhet som ytterst knapphändiga officiella meddelanden om läget ingått. Så mycket framgår emellertid, att uppgiften om Köp-rylys eröfring af fransmännen visat sig oriktig; tvärtom har *de fransk-engelska truppernas ställning* såväl som serbernas att döma af de senaste meddelandena blifvit mera hotad genom bulgarernas framryckning i *Babunapasset* och intagandet af den strategiskt viktiga staden *Prilep*. Den Serbiska Monastir-styrkan riskerar härefter i hög grad att trängas söderut in gå grekiskt territorium eller in i Albanien, under det expeditionstrupperna i *Vardardalen* se sig utsatta för faran att få fienden i ryggen. Utsikten till att striden möjligen skall komma att föras *på grekiskt område* meaverkar tydligen till den starka spänningen i Athen.

På den *nordliga* delen af serbiska krigsteatern

© Per- fotograf.

Kliché: Bengt Skjerve.

GREKISKT INFANTERI SAMMANDRAGES OMKRING SALONIKI, en åtgärd som på sin tid tyddes såsom ententevänlig men som nu förklaras utgöra ett hot mot ententens trupper i Grekland.

ha de förbundne fortsatt framryckandet, och vid tiden kring 20 nov. stodo deras arméer något söder om linjen *Javor—Raska—Kursumlje—Oruglika*.

Striderna i Ryssland har icke ledt till någon nämnvärd förändring. Ryssarne ha fortsatt sina anfall på fronten Riga—Dvinsk utan några resultat, tyskarne ha i sin tur öfvergått till offensiva stötar, hvilka lika litet omskapat ställningen. De våld-

samma striderna väster om *Czartorysk* ha om-sider inträdt i ett utmattningens stadium, och ös-terrikarne rapporterade redan omkring den 14, att det stora slaget afstannat.

På *västfronten* har relativt lugn varit rådande. *Italienarne* ha alltså hållit sin alpoffensiv i gång, men utan att nämnvärdt kunna framflytta sina positioner.

© Per- fotograf.

Kliché: Bengt Skjerve.

HAMNEN I BELGRAD företef. n. stor lifåktighet tillfölje det ofantliga varuutbytet från och till Orienten.

1. FÅNGNA SERBER EFTER DE SENASTE STORA STRIDERNA VID KRAGUJEVAC PÅ VÄG TILL UNGERN.

2. TYSKA OCH ÖSTERRIKISKA SOLDATER VID JÄRVÄGSBYGGE i och för förbindelseleder för de framryckande trupperna i Serbien.

3. TYSK KOLONN PÅ DE NÄSTAN OFARBARA VÄGARNA I SERBIEN. Serbiska bönder användas nu till arbete med förbättring af vägarna.

Bland krigshändelser förtjänar för öfrigt antecknas en episod, som inträffade i Öresund strax söder om Landskrona den 16 november. Härom hänvisa vi till sid. 136.

Efter fotografier.

Källa: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sthlm.—Gö.

"THELMA",
den engelska
ångare som den
tyske jagaren ge-
nom svenskt ingripande
förhindrades uppbringa
inom svenskt sjöområde.

Vårt lands neutralitet har i dagarna varit föremål för ännu en svårartad kränkning, hvars fullbordande dock afstyrdes genom det resoluta ingripande af en svensk örlogsmän och dess befälhavares modiga och bestämda uppträdande.

Förloppet vid den uppseendeväckande händelsen var följande: Engelske ångaren "Thelma", hvilken sedan krigsutbrottet legat i Trelleborgs hamn, lättade på morgonen den 16 nov. ankar för att gå till Göteborg, där den skulle intagas i docka. Då ångaren, som vid tillfället i fråga på något afstånd följdes af den på patrulltjänst varande svenske torpedbåten "Pollux" på e. m. närmade sig Landskrona dök plötsligt en tysk jagare "W. 132" upp, hvilken, utan hänsyn till att "Thelma" befann sig långt innanför den svenska sjögränsen, anställde jakt på den engelske ångaren samt hissade signalen: "Stoppa ögonblickligen, eljes skjut i jag". Samtidigt inställde jagaren sina kanoner mot "Thelma". Ångarens öde skulle varit besegladt, om icke befälhavaren å "Pollux" löjtnant K. G. Rudberg i detta ögonblick af högsta fara lätit torpedbåten gripa in

Foton tagen
i Halmstads
hamn omedelbart
efter ankomsten dit.
Längst i bakgrunden
synas två svenska tor-
pedbåtar.
Foto. Hallberg, Halmstad.

BEFÄLHAFVAREN
Å "POLLUX", LÖJTNANT
K. G. RUDBERG, hvars modiga
och kloka uppträdande
i en ytterst vanskelig si-
tuasjon väckt erkännande
inom hela landet.

"POLLUX", DEN
SVENSKA TORPED-
BÅTEN SOM KLAR
TILL STRID HÅF-
DADE SVERIGES
NEUTRALITETS-
RÄTT MOT FRÅM-
MANDE ANGREPP.
Foton tagen i Malmö
omedelbart efter händel-
sen. Foto. Bohlin, Malmö.

till värn för den svens-
ka neutraliteten.
"Pollux" gick upp
mellan "Thelma" och
den tyske jagaren
samt gjorde sig klar
till strid genom att
blåsa ställning vid
kanonerna. Från ja-
garen, som äfven ha-
de sitt folk vid ka-
nonerna, signalerades
nu till engelsmannen
att anka, en order
Forts. å sid. 143.

PRINS MAX AF BADEN. — PROFESSOR SCHÜCKS 60 ÅRS DAG.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöberg.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöberg.

Stockholm gästas sedan en vecka af en tysk furste prins Max af Baden, hvars besök härstädes gäller den rödakorskonferens, som i början af denna vecka hålles i vår hufvudstad, och i hvilken deltaga representanter för Tyskland, Österrike, Ungern och Ryssland.

Den furstlige gästen som under sin vistelse härstädes är konungparets gäst å kungliga slottet, är en nära anförvandt till vårt konungahus nämligen kusin till vår drottning. Han är född i Baden 1867 och son till nuvarande regerande storkertigens af Baden farbroder, prins Wilhelm af Baden och dennes gemäl hertiginnan Maria af Leuchtenburg. Som nuvarande storkertigens af Baden äktenskap är barnlöst, är han presumtiv tronföljare. Prins Max har idkat såväl militära som juridiska studier. Han är generalmajor vid 2dra badensiska dragonregementet och vid preussiska gardeskyrassiererna.

DET I DAGARNE I UPSALA AFTÄCKTA PORTRÄTTET AF ZORN.

Prinsen åtföljdes hit af öfverste von Hammerstein, och under hans vistelse härstädes uppvaktas han af kammarherren, hertig d'Ortrante.

Efter fotografi.

DEN 6 NOVEMBER I LÜTZEN. Fästtåget vid Gustaf Adolfskappellet. (1) Svenske pastorn Sebardt, (2) Superint. Gödicke, (3) Svenske v. konsulin i Lützen Planert, (4) Borgmästaren d:r Linzer.

MELLANAKT.

SKISS FÖR HVAR 8 DAG AF *BEATRICE ZADE*.

Man gaf "Tosca". Valborg hade väl sett den operan för några år sedan i Budapest, men just icke behållit kvar i minnet mycket utaf den. Hon visste blott, att musiken var tämligen homofon och handlingen högst teatralisk med ett öfverflöd på mord, själfmord, tortyr och idelser, och slutressuméen i hennes medvetande hade varit, att Puccini väl kunnat åstadkomma något bättre, ja t. ex. i "Bohème" och "Butterfly" också visat sig på en helt annan konstnärlig höjd.

Men Valborg hade ingen annan kväll ledig för operan. Det var egentligen en tillfällighet — ett återbud i sista stund från en diné, som skulle haft henne till hedersgäst, men måst inhiberas, emedan värdinnan hastigt kallats till sin fars sjuksäng — hon hade att tacka för att alls ha kommit dit under detta Stockholmsbesök. Och för Valborg, som icke varit i Sverige på många år, var det ej endast oändligt intressant att få ett intryck af landets främsta scen, utan på ett egendomligt sätt tjusande att åter an gång vara åhörare och åskådare just i detta Taliatempel, där hon förr tillbragt så mången skön afton, erfarit så mången ungdomlig glädje och hämtat så mången stämningsfull aning om lifvets rikedom.

När återbudet från bjudningen kom, hade hon pr telefon hos flera bekanta försökt få sällskap för kvällen, men misslyckats öfverallt. Nu var hon glad däröfver. Efter de sista veckornas nästan oafbrutna sällskapslif var det en njutning att vara ensam några timmar, i lugn och ro få samla intrycken, arbeta ut dem en smula i sitt inre och jämföra dem med redan upptagna utan att samtidigt ha plikter som vän eller gäst att fullgöra.

Litet sent hade hon trätt in i salongen, fått reda på sin plats i parkettens främre del och låtit sina blickar flyktigt glida öfver den icke särdeles fulltaliga septemberpubliken. I det ögonblicket hade det genom hela hennes varelse gått en våg af underlig stämning, som sedan icke lämnade henne. Hon kände sig lätt, glad och sorglös, så ungdomligt förväntansfull, så fri från alla hänsyn, förpliktelser och band. Luften här slog emot henne som ångor från Lethes källor. Med en liten rysning och en suck af lättnad gaf hon sitt minne till pris åt den stämningen: glömde hvad som varit, glömde sitt nya fosterland, som just nu kämpade, led och blödde för sitt vara eller icke-vara, glömde sitt ljuftva hem, där allt var till endast som ram åt hennes egen personlighet, glömde sin präktige make, hvilken dock i verkligheten för alltid och evigt ägde hennes kärlek. Hon var ej mera trettio-åtta år — hon var aderton! Hon var ej mera gift, utan fri, själfständig, oberoende, ensam; icke mera bosatt där ute i det stora krigets land — hon lefde åter i Sverige, i det sköna, fredliga, aristokratiska fäderneslandet, där människorna äro ståtliga, vackra och stolta, sederna förfinade och gästfriheten furstlig!...

Musiken började; ridån gick upp. Valborg hörde väl, att orkestern var långt ifrån förstklassig, att den icke ens kunde jämföras med kapellen vid hennes nya hemlands medelstora scener. Detta faktum störde dock ej hennes stämning, kom henne blott att uppmärksamare ägna sig åt sången och spelet. Det var med tillfredsställelse hon konstaterade, att åtminstone hufvudrollerna befunno sig i utmärkta händer. Damen, som återgaf Toscas roll, var vacker och spelade väl. Rösterna var en

smula spröd, men sällsynt välklingande och bra skolad. Mario och Scarpia framställdes bägge på måsterligt sätt af rutinerade sångare med stora, starka stämmor.

Första akten gick förbi. Det brokiga virrvarr af mänskliga känslor som där ytligt upprullas förmådde lika litet nu som förra gången väcka genklang i Valborgs själ, och de många små händelser, hvilka hopats till en dramatisk inledning, kunde ej fångsla hennes intresse. När hon efter aktens slut reste sig upp, hade hon glömt stycket och scenen; men hennes pulsar slogo af fröjd, hennes sinnen darrade af den njutning musiken och den underbara sången beredt henne, och känslan af ljuft ensamhet brusade än mäktigare genom hennes själ. Det förflutna och tillkommande tycktes ha sjunkit ned bakom skyhöga berg och hon själf befinna sig på en nuets äng, skön som paradiset, där hon vandrade omkring i öfvermodig och godtycklig frihet, okänd af alla.

I foyern gick hon en stund bland den öfriga publiken fram och tillbaka. Så mycket det var möjligt utan att besvära, iakttog hon de andra och glädde sig åt de höga, smärta gestalterna, åt damernas friska hy och smakfulla klädsel, åt männens behärskade, hänsynsfulla väsen. Sedan slog hon sig ned i en af de ljusklädda sofforna och ägnade uppmärksamheten mera åt rummets arkitektoniska skönheter. I spegeln midt emot såg hon därvid plötsligt sig själf, i sin mörka sidenklädnad skarpt och fördelaktigt aftecknad mot den guldkimrande bakgrunden.

Valborg rodnade lätt af öfverraskning och tillfredsställelse. Äfven i denna omgifning, där allt i så hög grad tilltalade hennes estetiska känsla, måste hon medge, att hon själf var en af de utsöktaste uppenbarelserna. Den vackra figuren, det sköna håret, de mörka ögonen med sitt brännande djup, den eleganta toaletten, de få, men kostbara smyckena, allt detta lät henne här lika litet som annorstädes försvinna bland mängden. Tydlig beundran stod också att läsa i mången blick, som snuddade vid henne, beundran och en smula kylig nyfikenhet, en tyst fråga hvarför en dam som hon befunno sig utan sällskap här. I vanliga fall skulle hon kanske ha känt dessa blickar som något obehagligt; i afton passade de till hennes inre, beredde henne fröjd just i medvetandet af att vara okänd, oansvarig, fri.

Återigen gick en elegant herre med vackert, uttrycksfullt ansikte och svart, kortklippt skägg förbi Valborg. Hon hade redan en god stund sett hvilken tydlig uppmärksamhet han ägnade henne. Hans ögonkast tycktes henne emellertid nu nästan alltför heta. Hon reste sig upp och gick långsamt nedför den breda trappan. Det ringde. Valborg var en af de första, som återvände till salongen. Hon såg den svartskäggige herrn komma in från motsatt sida i parketten och inta sin plats i samma bänkrad som hon själf. Ett äkta par, några unga flickor och flera stycken tomta stolar skilde dem åt.

Andra akten började. Var det en följd af Valborgs ovanliga själsstämning, att styckets handling nu på en gång förmådde gripa djupt in i hennes känslolif. Eller var det medvetandet om att den främmande herrns blickar i halimörkret oftare sökte henne än personerna på scenen, som kom henne att deltaga intensivare med och för dessa? Den fångne Mario's själsstyrka och ståndaktighet att trots allt icke förråda sin vän, hans förfärliga kval

på sträckbänken, hvilka orkestermusiken målar i storslagen, gripande bredd, Tosca's ångest och kamp om den älskades lif, hennes djärva handling att genom mordet på Scarpia rädda sin kvinnoära och den rörande andakt, varmed hon som rättrogen katolik bereder dödslägret åt sitt offer — alltsammans verkade på Valborg som en ursprunglig, naiv, omedelbar naturens värld, där individens rätt häfdades med den egna kraften, där kulturens, statens, familjens järnhänder släppt sitt tag.

När ridån föll, skyndade Valborg genast ut ur salongen, instinktivt flyende för de mörka ögonens eld. Då hon gått uppför trappan och in i foyern, såg hon emellertid den svartskäggige herrn stå lutad mot den andra dörren, oafbrutet betraktande henne. Valborg vände tvärt, trots sin världsvana och glada stämning dock en smula förvirrad genom denna otvetydiga beundran. Hon kände en ovanlig hetta i hufvudet, och foyern föreföll på en gång så trång och liten, ehuru endast få personer för ögonblicket befunno sig där. Då såg hon dörren till terrassen stå öppen och gick ut i den härliga, milda, stjärnklara septemberkvällen. Den friska luften gjorde godt. Hon lutade sig mot räcket och greps mäktigt af den underbara utsikten. Gustaf Adolfs torg, Norrbro, strömmen, riksdagshuset, slottet — åh, detta sköna Stockholm, denna enastående stad, med sitt fagra läge, sin fina, lugna stil mera tjugande än de flesta bland kontinentens världsstäder!...

Tätt bakom sig hörde hon lätta steg och straxt därefter en mjuk stämma yttra: "Ein schönes Schauspiel! Nicht wahr, gnädige Frau?"

Valborg blef ej det minsta förskräckt eller förlägen, vände sig ej ens om, vred blott nästan omärkligt på hufvudet och svarade ett par ord på samma språk. Hans person tilltalade henne; hans fria, säkra och likväl ridderliga sätt passade så väl till allt annat i aften, och det låg något förtroendeväckande i hans uppträdande, som aldeles tog ifrån henne lusten att ställa sig afvisande.

De fortsatte samtalet. Om utsikten, om Stockholm i allmänhet, om operan. Han var ryss och förstod ej svenska.

"Egentligen äro vi fiender," sade han, när hon nämnt det land hon genom sitt giftermål tillhörde. Hon bad honom smäleende lämna all politik å sido. Sedan frågade hon hur han kommit på den idén att tala tyska med henne.

"Jag antog från början, att Ni ej är svenska, och ämnade efter hvarandra försöka de tre stora kulturspråken," svarade han med fint smickrande uppriktighet.

Valborg hade småningom vändt ryggen mot staden och blickade nu öppet in i ryssens fina, distingerade drag.

Han berättade: "Med min familj har jag gjort en resa genom Norge. De mina besöka nu släktingar i Köpenhamn. Under tiden gör jag en liten afstickare till Sverige och har redan varit tre dagar i Stockholm. Men jag är alltför ensam för att riktigt njuta af denna härliga färd. Landets språk är mig ju obekant, jag känner ingen människa här, den sista veckan har jag blott talat det allra nödvändigaste, och detta med kypare och chaufförer. Nådig fru, — vid dessa ord böjde han sig en nyans djupare ned mot Valborg — "jag tackar Er hjärtligt för vänligheten att ge mig dessa minuter!"

Vid ljudet af ringningen gingo de ned tillsammans. Just som de återtagit sina platser, gick ridån upp. Sista akten, styckets ojämförligt vackraste, gick öfver scenen.

I morgongryningens gråa ljus synes Engelsborgens plattform. Boskapens bjällror klinga, en herde sjunger en svärmodig kärleksvisa, och från Roms många kyrkor höras klockorna ringa, medan orkestern spelar det märkvärdiga temat i kvintföljd. Mario föres fram af soldater; om en stund skall hans afrättning äga rum. Han får tillåtelse att skriva ett afskedsbref till sin älskade, till Tosca, men afbrytes genom hennes ankomst. Hon meddelar honom Scarpia's död och framvisar ett papper, som denne skriivit, strax innan han träffades af hennes dolk, och som förvandlar Mario's dödsdom till en skenbar afrättning. Mario skall endast låta sig falla ned död, när de lösa skotten brinna af. Sedan skall hon ge honom ett tecken och de tillsammans gå ett nytt, lyckligt lif till mötes. Timmen slår. Mario faller. Den arma Tosca kallar honom förgäfvets vid namn och kan ej fatta, att Scarpia bedragit henne. Men Mario är verkligen död, och när gendarmerna nalkas för att gripa Tosca, störtar hon med ett enda språng i hafvets djup....

Vid aktens slut reste sig Valborg gripen. Hon såg sig ej om efter ryssen; men vid utgången fann hon honom väntande. I lifligt samspråk om stycket och musiken trädde de ut på torget. Valborg såg på sitt urarmband.

— Det är tidigt — ännu ej half elfva, skyndade sig hennes följeslagare att inflicka. Nådig fru, lägg ännu en god gärning till summan af alla edra föregående och skänk mig ännu ett par timmar! Kom med mig till en liten supé någonstades i närheten!

I Valborgs innersta hördes en varnande stämma, och hemlig ångest ville lägga sordin på aftonens stämning. Hon dröjde ett ögonblick med svaret. Under de sekunderna irrade hennes tankar hit och dit; men hennes vilja gick i jakande riktning. Hvarför skulle jag ej begagna detta tillfälle till ett fängslande samtal? flög det igenom henne. Jag gör ju ingenting orätt. Det är för tidigt att gå till sängs, och ingen väntar mig på hotellet. Jag är aldeles ensam... min man skall aldrig få veta detta, fortsatte hon sin tankegång; jag skall skona honom till och med från risstanken! Hennes afgörande blef ett samtycke; men när hon gaf det, tänkte hon en gång till: jag gör ju i alla fall intet orätt!

De valde Rosenbad, och det blef en liten glad supé med kalla rätter, frukt och champagne. Samtalet flöt lustigt och lätt, höll sig mest på ytan, men dök äfven någon gång tämligen djupt ned i allvarliga lifsfrågor. Nästan allt personligt utelämnades å ömse sidor, och med fulländad sällskaps-talang förstod Valborg åter och åter att negligera, använda eller tillbakavisa sin kavaljers små försök att ge samvaron en något intimare anstrykning. Han behärskade också utmärkt väl både sin nyfikenhet och sina sinnens vilja. Till slut blef hon röfd af så mycken hänsynsfullhet, kanske också på äkta kvinnosätt ändå mera af hans öppet visade beundran, och när han vid kaffet helt bevakande bad om hennes adress, tog hon med en snabb impuls sitt visitkort ur väskan, lade ifrån sig cigarretten och skref med ryssens guldpenna hotellets namn under sitt eget. Själfi ville hon icke ha hans adress, bad endast att få veta hvad han hette. Till svar ritade han med stora, runda, barnsligt oöfvade bokstäver på baksidan af hennes kort namnet Alexander von Zglenitov. Hon skrattade, väl lika mycket åt det underliga namnet som åt ägarens oskicklighet i latinsk skrift, men i alla fall mest för att ge aflopp åt sitt goda lynne.

Fortf. å sid. 143.

SVERIGES YPPERSTE NOVELLISTER. III.

MEDARBETARE I HVAR 8 DAG 1916.

SIGNE LAGERLÖW.

Novellist och romanförfattarinna. — Har ofta framträtt för H. 8 D:s läsekrets, hvars sympati hon tillvunnit sig genom sin nobla berättarekonst, sin målande och fängslande stil. Vi erinra om "Rickard Waller" på sin tid införd som följetong i H. 8 D., ett häfte dikter och en del dramatiska alster, af hvilka några äfven framförts på scenen.

MARIKA STJERNSTEDT.

Novellist och romanförfattarinna. — Har genom sina uppmärksamade romaner "Janinas hjärta", "Det vöda inslaget", "Alma Wittfogels rykte", "Landshöfdingens döttrar" m. fl. åt sig eröfrat en af de mest bemärkta platserna inom våra dagars svenska romanlitteratur. Har därförutom skrifvit ett betydande antal fint utmejslade noveller.

BEATRICE ZADE.

Detta namn har först de senaste tiden framträtt och genast helsats som en betydande vinst för svensk skönlitteratur. — Hennes arbeten präglas af en intellektuell och kulturellt hög ståndpunkt hvartill sällar sig en betydande berättarförmåga. — Vi bringa för dagen ett nytt prof på hennes verkligt fina novellkonst. Svenska till börden är fru Zade nu be satt i Tyskland.

I nr 7 och 8 återgävo vi porträtt af *Albert Engström, Hjalmar Söderberg, Bo Bergman, Gustaf Ullman, Mari Mihi, Hjalmar Bergman, Anders Osterling, Daniel Fallström* och *Fredrik Vetterlund*. Många flera följa.

MARTIN KOCH.

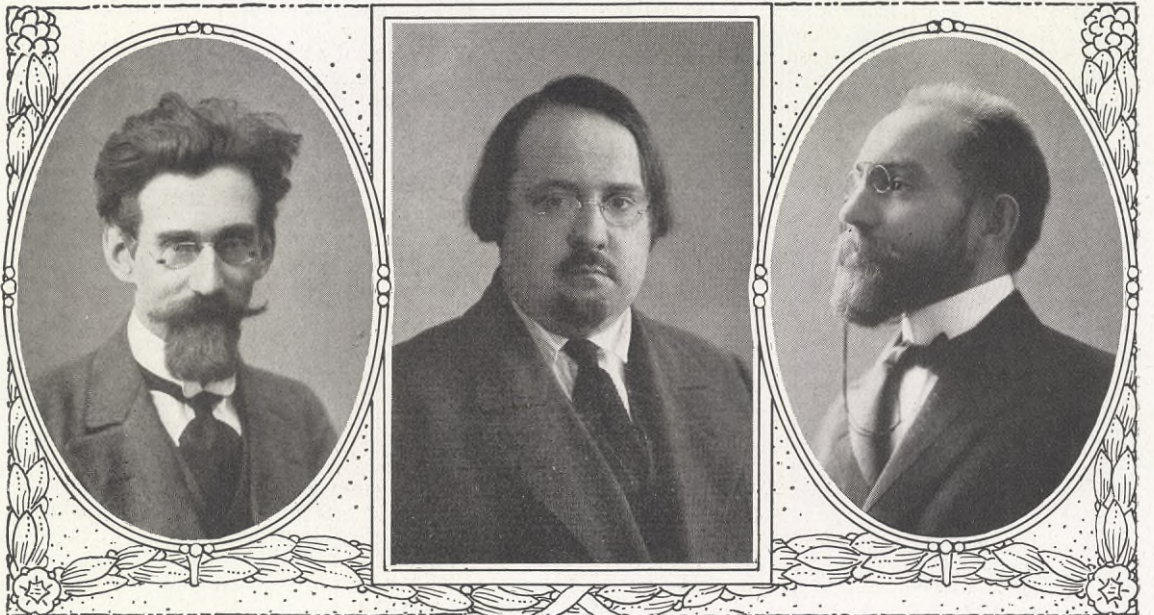
Författare. — Har först de senaste åren framträtt som författare, med motiv ur arbetarvärlden, men genom en öfverlägsen och sympatisk skildringskonst hunnit skapa sig ett namn i ledet bland våra främsta skönlitterära personligheter. — Bland hans arbeten erinra vi om "Ellen", "Vattendroppen", "Arbetare", m. fl.

LUDVIG NORDSTRÖM.

Hans stort anlagda berättelser "Landsortsboheme" och "Jobbarefamiljen Gobsman" m. fl. äro skildrade med en kraft och saft som ställa honom i ledet bland vårt lands främste författare, äfven om färgen då och då varit allför grell för mångt öga. — I sina noveller använder han en annan, varmare och enbart tilltalande framställningskonst.

K. G. OSSIANNILSSON.

Skald och författare. — Förutom en följd af romaner som i hög grad intresserat — vi erinra om "Barbarskogen", "Slätten", "Hafvet" m. fl. har han utgifvit diktsamlingar och vid särskilda tillfällen strängt sin starkt och varmt ljudande, svenskäkt lyra. — H. 8 D. har icke sällan kunnat glädja sin läsekrets med novelletter ur hans eleganta penna.

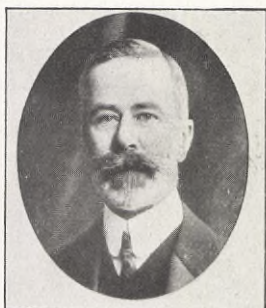

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

J. F. HÅHL.
Pastor primarius. — Stockholm.
80 år 26 Nov.*

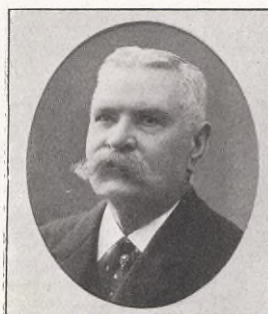
C. F. DE GEER.
Friherre. Generalkonsul. —
Geneve. 55 år 24 Nov.*

G. HYLTEN-CAVALLIUS.
Öfverste. — Vexjö.
55 år 14 Nov.*

A. H. ROOS.
Häradshöfding. — Jönköping.
55 år 30 Nov.*

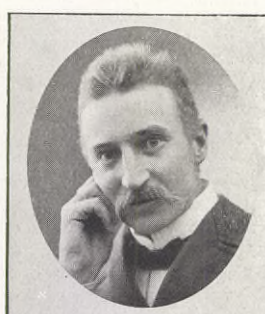
O. ELLSTRÖM.
Godsägare. — Håkantorp.
80 år 26 Nov.

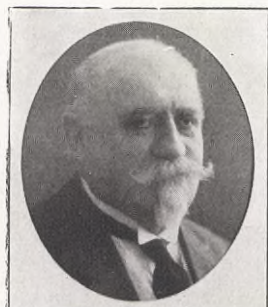
L. J. ANDERSSON.
Godsägare — Hagården, Leks-
berg. 75 år 27 Nov.*

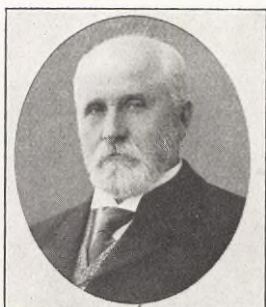
S. K. CARLSSON.
Öfverläkare. — Söderby.
55 år 27 Nov.*

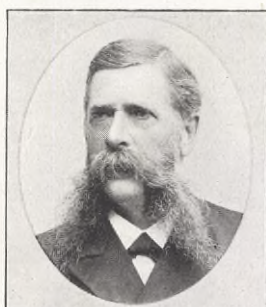
W. EWERLÖF.
Handlande. — Landskrona.
50 år 23 Nov.*

A. G. THISELL.
Direktör. — Stockholm.
70 år 26 Nov.*

N. J. BENGTSON.
Byggmästare. — Stockholm.
70 år 30 Nov.*

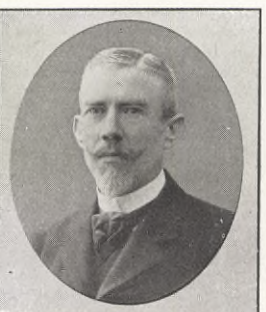
H. HENRIKSSON.
Direktör. — Laholm.
70 år 17 Nov.*

F. D. B. DIETRICHSON.
Grosshandlande. — Stockholm.
65 år 25 Nov.

H. E. LARSSON.
Intendent — Malmö.
60 år 24 Nov.*

M. STEENDORFF.
Arkitekt. — Finnarp.
60 år 25 Nov.*

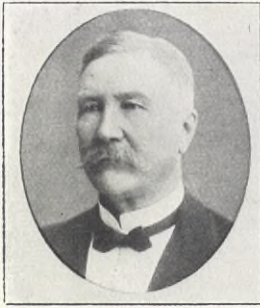
A. BLOMQUIST.
Öfverläkare. — Stockholm.
60 år 6 Nov.*

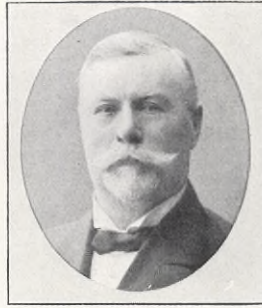
C. A. HULTGREN.
Pastor. — Göteborg.
60 år 29 Nov.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

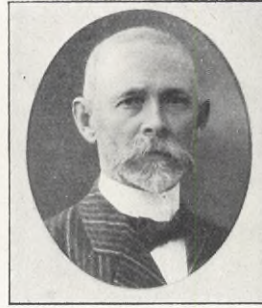
* Data å denna och nästa sida.

E. O. ENGSTRÖM.
Landbrukare. — Östersund.
65 år 29 Nov.*

J. G. GUSTAFSSON.
Godsförfaltare. — Hjortsberga.
60 år 10 Nov.*

A. E. NILSSON.
Folksk.-lär. Org. Komm.-st. ordf.
— Wassunda. 50 år 1 Nov.

E. W. HELLSTRÖM.
Kassör. Kommunalordf.
Gustafsberg. 50 år 31 Okt.

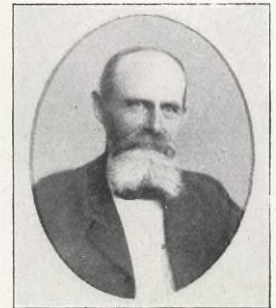
J. E. DALÉN †.
F. d. Lektor. — Östersund.
F. 25. † 11 Nov.*

K. A. R. F. ÖRNSKIÖLD †.
Friherre. F. d. Kapten. --
Jönköping. F. 41. † 10 Nov.*

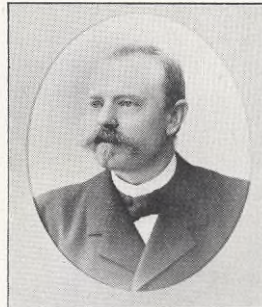
J. A. MÖRLING †.
Kyrkoherde. Kommunalman. --
Lidingön. F. 53. † 28 Okt.

O. NILSSON †.
Godsägare. Komm.-ordf. —
Englarp. F. 55. † 7 Nov.

C. EDLUND †.
Grosshandlande. — Haparanda.
F. 57. † 10 Okt.*

S. A. BROSTRAND †.
Godsägare. — Hagestad.
F. 57. † 15 Nov.*

V. ANDERSSON †.
Grosshandlande. — Malmö.
F. 73. † 12 Nov.

U. A. LILLJEFORSS †.
Redaktör. — Eslöf.
F. 84. † 16 Nov.*

JOHAN (JANNE) HÅHL. Stud.-ex. 54, fil. dr. 60, teol. kand. 65, teol. dr. 93, fil. jub. dr. 10. Prästvigd 67, kyrkoh. i St. Malm 68, hoifred. s. å, kyrkoh. i St. Åby 77, i Storkyrkoförsamli, o. pastor primarius i Stockholm sedan 97. Led. af dir. öfver Stockholms stads undervisn. verk s. å.

CARL DE GEER. U.-löjtn. v. Svea lifg. 82-87, i res 89; svensk generalkonsul i Geneve sedan 88. Vittr förf. på franska spr.

GÖSTA HYLÉN-CAVALLIUS. U.-löjtn. v. Kronob. reg 79, löjtn. v. Gen-stab. 88, major v. stab. 99, öfv.-löjtn. v. Andra lifgrenreg. 02, öfverste o. chef f. Kronob. reg. 05. Led. af Krigsvet.-akad.

AXEL ROOS. Stud.-ex. 80, hoif.-ex. 84, v. hfd. 87, fisk. i Sv. hoif. 92, ass. 75, notarie i unionskomm. s. å, ff. rev.-sekr. 97, häradshöfd. i Själevads o. Arnäs doms. 1900, i Tveta, Vista o. Mo doms. 11; ordf. i lärlingskomm 07, led. o. sekr. i värdstegr. skattkomm 09.

LARS JOHAN ANDERSSON. Eger egend. Hagården Leksberg i Skarab. län. Ordf. i kommun. st. och nmd.; skattmäst. i länets folkhögskola; på sin tid mångårig led. af egodeln. rätt. brandst.-komm., lasarettstyr.; led. af sparb.-styr. sedan 88 samt af Lövenskiöldska hush.-skolans styr. Landstingsman 81-03, led. af Riksd. F. K. 89-90.

STURE CARLSSON. Stud.-ex. 80, med lic. 90; efter flera underläk. förordn. i Stockholm distr.-läk. der 95-02; öfverläk. v. sjukh. St. Görans tuberk.-afd. 02, öfverläkare o. direktör v. Stockholms stads tuberk.-sjukh. v. Söderby sedan 10. På sin tid led. af folkskoleöfverstyr. skolråd, fattigv.-nmd. samt ordf. i styr. f. Stockh. allm. försörjn.-inr. Led. af verkst. utsk. inom styr. f. Sv. Nationalförb.-m. tuberk. Utg. af förens-kvart.-skrift

WILLIAM EWERLÖF. Inneh. pappershandel i Landskrona. Led. af

stadsfullmäktige der sedan 05, led. af dess beredn.-utsk., af belysn.- o. vattenverket samt af styr. i elem.-lärover. i fl. Verkst. dir. i kallbadhus a.-b. o. i fastighetseg.-fören. Styr.-led. i sydsv. pappershandl.-fören.

GUSTAF THISELL. Aig.-ex. fr. Teknol. inst 69; v. Statens o. ensk. jernv.-byggn. 70-87, derunder han senare tid bl. a. utöfret jernv. under-sökn. i statsbanans fortsättn. genom Norra Ängermanland o. Vester-boiten samt permanentstakade statsbanan genom Ängermanland. Dispo-nent v. Gellivareverken 87-90, styr.-led. o. verkst. dir. der 90-92, bruks-o. grufveg. 92-01, verkst. dir. f. A.-b. Svappavaara malmfält 01-05; sedan 05 eg. af grufvor o. vattentfall i Norrbotten o. i Norge. På sin tid stads-fullmäktigt i Luleå.

NILS JOHAN BENGTON. Byggmästare i Stockholm. Styr.-led. i byggmäst.-fören. o. dess ordf. 06-08, ordf. i styr. i dess olycksförsäkr.-kassa; ordf. o. verkst. dir. i Sv. tryckeri a.-b., i a.-b. Alfort & Cronholm i a.-b. Fritjöf Jonsson, styr.-led. i Rederi a.-b. Stockholm-Sandhamn styr.-led. i Stockholms stads hypoteksfören.

HENRIK HENRIKSSON. Köpman i Laholm 73-82. Led. af stadsfull-mäktige sedan 75, dess ordf. 86-10; under 30 år led. af drätselkam.; mångårig led. af byggn.-nmd., ordf. i fattigv.-styr. led. af Sparbanksstyr. sedan 73, dess ordf. o. verkst. dir. sedan 75. Landstingsman 83-08.

HANS EMIL LARSSON. Stud.-ex. 74, fil. kand. 81, lär. v. folkhögsk. Hvilan 77-84, föreständ. i Malmö föreläs.-fören. sedan 84 o. i Malmö bibliot. o. föreläs.-fören. m. stadsbiblioteket sedan 04; intendent v. Malmö museum sedan 95. Hist. o. litteraturkrit. förf. Korresp. led. af Vitt. hist. o. ant. akad.

MAGNUS STEENDORFF. Elev v. Köpenhamns konstakad 76-78, bo-satt i Sverige sedan 87, sv. medb. 90., eger egend. Finnarp i Jönk. län.

Bl. arb kyrkor, Skarab.-bankens hus i Sköfde, led. arkitekt f. läns-lasaret i Falköping.

AXEL BLOMÖVIST. Lär.-ex. 83, öfverlär. 01. Ord. o. verkst. dir. i a.-b. Folkskolans vän, v. ord. i fören. Sv. Folksk. vännar, ord. i fören. Barnvårn, v. ord. i Stockholms stadsmision, v. ord. i Sv. allm. djursk.-fören. centralförh. o. Nord samf.

CARL HULTGREN. Efter afslutade stud. v. meth. kyrkans teolog. skola 76, verkat inom kyrkans församling. En af method. episk. kyrkans främste talare, verksam nykterhetsvän, deleg. v. uppvaktn. h. Konungen i förbudsfrågan. Vid två tillfällen led. i Eman. församling i Göteborg.

ERIK OLOF ENGSTRÖM. Eger egend. i Fors sn. Jemt. deleg. i Ankarviks ångsågs a.-b. Ord. i komm.-nmd i 30 år, i fattigv.-styr. 20 år, jemväl mångårig ord. i vägstyr., tax.-nmd; revisor i Riksbankens aid.-kontor Sedan omkr. 30 år landstingsman.

JOHN GUSTAFSSON. Inspektör 96, o. senare förvalt. på Stockholms mjölkförsäljning. a.-b. s. gårdar Hjortberg m. fl. Åtnjuter stort anseende såsom framstående fackman inom jordbruks- o. kreaturskötseln. Ord. i komm. st. o. nmd. fattigv. styr. o. skogsv. komm. v. ord. i skolråd, led. af prem nämnder, nämndeman, led. af hushålln. sällsk. förvaltnings utsk.; landstingsman.

Forts. fr. sid. 139.

Straxt före stängdags lämnade de restaurangen. Herr von Zglientov ville beställa en bil, men Valborg föredrog att gå. På Biblioteksgatan grep han plötsligt hennes hand och kysste den. Valborg såg sig ängsligt omkring. Ingen fanns i närheten, men hon försökte i alla fall göra sig fri. I stället för att släppa sitt tag slet hennes följeslagare af henne handsken och öfverhöljde hennes fingrar med lidelsefulla smekningar. Hon började gå mycket fort och lyckades också lösgöra sin hand. Snart voro de framme vid det lilla hotellet. Medan de väntade på att porten skulle öppnas, bad herr von Zglientov upprepadt gånger att få träffa Valborg igen, och då steg hördes i hotellets vestibul, kysste han hennes ansikte, utan att hon kunde hindra det. När portiern visade sig, var hon glad att kunna ensam skynda in i hissen.

De få dagar Valborg ännu stannade i Stockholm voro ytterst upptagna af besök, bjudningar, ärenden och packning. Hon skulle nästan ha glömt sitt operaäventyr, om ej herr von Zglientov dagligen gjort sig påmind. Än sände han blommor, än ringde han på eller skrei för att be om ett sammanträffande, som hon dock aldrig beviljade. Resdagens morgon telefonerade han åter. Valborg var ej ensam i rummet och mycket sysselsatt; i ett anfall af misshumör ringde hon af utan att besvara hans fråga och utan afsked. På kvällen lämnade hon Stockholm.

Två dagar senare var Valborg åter i sitt hem, och efter ett par veckor hade hon fullständigt funnit sig tillrätta med förhållandena där, på nytt inrättat sitt dagliga lif i öfverensstämmelse med krigets hårda "måste" och börjat arbeta i Röda korsets tjänst. Spåren af den långa frånvaron försvunno det ena efter det andra, om än vistelsen i fäderneslandet alltjämt som ett skönt minne var levande i hennes inre. I samtalen med sin man hade hon in i minsta detalj åter och åter genomlevat den. Sammanträffandet med ryssen var det enda hon förteगत. Det måste förhelligas till hvad pris som helst. Hon kände sin mans svartsjuka och visste, att han icke skulle godkänna hennes framställning af hela saken som något tillfälligt, obetydligt och oskyldigt. Finge han en aning om bekantskapen med ryssen, så kunde den mycket väl få ödesdigra följder för hela hennes lif.

En morgon tog Valborg själf händelsevis emot första posten. I allmänhet brukade hennes man sortera den och lägga hennes bref vid frukost-tallriken. För att hinna med en del hushållsbestyr, innan hon gick till Röda korsets byrå, var Valborg emellertid just den dagen mot vanan tidigt färdigklädd, medan hennes man ännu dröjde kvar i toalettrummet.

Ett underligt, tämligen tjockt bref väckte hennes uppmärksamhet. På kuvertet voro hennes mans titel och efternamn samt staden och gatan tydligt utskrifna, men med stora, runda, klumpiga bok-

JOHAN DALÉN †. Stud.-ex. 43, fil. kand. 48, fil. hedersdr. omkr. 1900. Lärare i mat. o. naturvet. i Östersund, lektor der 59-96. Mångårig led. af Östersunds stadfullm., landstingsman; led. af styr. i Riksbankens aid.-kontor.

KNUT ÖRNSKIÖLD †. U.-löjtn. v. Jönk. reg. 62, kapt. 84, åisk. 94. Delt i dansk-tyska kriget 64 o. tilldelades danska fälttågs-m. samt Dannebrogordenens silfverkors 14.

CARL EDLUND †. Startade i början af 80-talet egen firma i Haparanda, hvilken sedermera vuxit till en affär af betydelse i orten sedan kort tid öfvertagen af sönerna. Mångårig led. af Haparanda stadsfullm., ord. i drätselkamm., led. af skolråd, led. af sjömanshusdir.; styr. led. i sparbanken, Norrlandsbanken m. m.

ALFRED BROSTRAND †. På sin tid egendomsförvaltare, har han sedan ett 20 tal år arrenderat kronodomen Hagestad o. fideikommiss.-egendet Fåleberg i Skarab. län. Led. af Hushålln. sällsk. kretsaid. o. förvalt. utsk. prem. nmd. f. småbruk, egnahemskomm. pens. nmd. Led. af landstinget sedan 93.

UNO LILLJEFORSS †. Efterafslutade studier medarbetare i dagspressen o. sedan 04 utg. o. red. af Skänningen Eslöfs Tidning.

stäfver. Det såg ut, som om ett barns hand fört pennan. Hvar hade hon sett denna öfvade stil? Hon hade med säkerhet sett den förr. Åh, var det möjligt — åh! Valborg fick i en hast upp kuvertet. En handske — hennes egen — och ett litet fint visitkort — också hennes eget — med Stockholmshotellets adress skriven af hennes egen hand och herr von Zglientov's namn på baksidan. En darrning flög igenom hela hennes varsel. Tankar och känslor stodo stilla. Hon blei ömsom röd och blek och kunde först efter en lång stund fatta sig tillräckligt för att gömma den fatala sändningen på botten af sin sykorg.

När hennes man gått till kontoret, brast Valborg ut i våldsam gråt. Förväning, blygsel, fasa och samvetskval stridde om herraväldet i hennes inre och beröfvade henne all själibehärskning. Hvarför sände ryssen de komprometterande föremålen till hennes man? Hvarför icke åtminstone till henne själf? Hvarför sände han dem alls? Dock endast af hat, för att skada henne och hämnas hennes afvisande hållning de sista dagarna i Stockholm. Han hade således verkligen tänkt sig en annan utveckling af den flyktiga bekantskapen. Det var alltså ändå något orätt hon begått den där stämningfulla kvällen!

Under en paus mellan gråtanfallen smög sig Valborg ut i korridoren och slängde indicierna i den brinnande kaminen: kuvertet, handsken, kortet, alltsammans! Sedan blef hon småningom lugnare. Men det kändes i alla fall flera dagar efteråt, som om dödsängeln susat förbi och hotat att med sina vingslag beröra hennes lycka.

Till två å sid. 131.

Frågan om en domaredräkt af Stockholms rådhusråts domare har sedan en tid varit på tal och en hel del förslag till en sådan ha framkommit och ventilerats. I och med öfverflyttningen till det nya rådhuset ha några af rådmännen själfva tagit upp denna fråga och åtminstone en af dem, rådm. Johansson, har gått from sounds to things och kompromerat sin egen domaredräkt. Den är lika den dräkt som användes i Svea hoifrätt, det vill säga den består af blå frack med blanka knappar och lilasfärgad krage. Medan knapparna i den förstnämnda fracken bära hoifrättens vapen, bära de senare Stockholms stads vapen.

Den 19 november firade den bekanta författarinnan fru Anna Branting sin 60-åriga födelsedag. Anna Branting, född Jäderin, har under en följd af år som "René" medarbetat i den dagliga Stockholmspressen i egenskap af teaterrecensent, novellist och artikelförfattare på det politiska och sociala området. Har från trycket utgifvit "Lena", "Sju martyrer", "Stajen", "Romresan", "Fångelighet" och "Valerie". Sedan 1884 gift med redaktör Hjalmar Branting.

Forts. fr. sid. 136.

som denne, efter förfrågan hos "Pollux", emellertid icke ålydde. De båda örlogsmännen hade under tiden kommit hvarandra så nära, att kommunikation genom roparen kunde åvägbringas, och chefen på "Pollux" meddelade nu den tyske befälhafvaren, att jagaren befunno sig på svenskt område, och att torpedbåten med alla till buds stående medel skulle förhindra engelsmannens uppbryngande. "W 132" fann nu för godt att nedhålla sina signaler samt ångade, sedan den kvarlegat under ännu ett tiotal minuter med kanonerna, höfult riktade mot den svenske örlogsmannen, söderut.

Lj. v. fotografier.

Lj. v. Bildt Skulptur.

SEMENDRIA, DEN BEIYDANDE SERBISKA FÄSTNINGEN OCH STADEN VID DONAU, NYCKELN TILL MORAVADALEN, EFTER INTAGANDET I OKTOBER

1. STADEN SEMENDRIA. — I bakgrunden fästningen, t. v. Donau och t. h. öfversvämmande strandrensö-vit floden.
2. FÄSTNINGEN efter beskjutning med de tunga tyska bellägringskanonerna.

"HERTIGINNAN AF WREXE." De som önska utbekomma den resterande delen af följetongen "Hertiginnan af Wrexe" skola till oss insända de följetongkuponger, som finnas införda i häft. 1—13. *Samtliga* dessa kuponger, 13 till antalet, skola på en gång insändas till oss före den 7 jan. 1916 tillika med insändarens namn och adress.

INNEHÅLL: Skådespelaren Anders de Wahl (biografi och helsidesporträtt) — "Pollux" häfdar den svenska neutraliteten. — Nobelpristagare. — Prins Max af Baden i Stockholm. — Gustaf Adolfsdagen vid Lützen. — H. 8 D:s skönlitterära medarbetare. — Världskriget. — Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Mellanakt. Ber. af Beatrice Zade.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller ovitkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTLBOKS,